

**PROGRAM PROFILAKTYKI
NIEPUBLICZNEGO GIMNAZJUM
im. ŚWIĘTEGO WOJCIECHA
W STANIĄTKACH
NA ROK SZKOLNY
2009/2010; 2010/2011; 2011/2012**

Podstawa prawna programu profilaktyki:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256. poz. 2572, z późn. zm w tym z 11 kwietnia 2007 r.).
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r.
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997r.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.).
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- Statut szkoły

Opracowanie:

mgr Ewelina Matyja

Głównym celem działań profilaktycznych jest kształtowanie u młodzieży dojrzałej postawy wobec życia, wolności i emocji, tak więc praca profilaktyczna powinna być skupiona na wychowanku, na jego cielesności, emocjonalności, myśleniu, duchowości i religijności oraz na uczeniu go pozytywnych umiejętności życiowych.

Aby profilaktyka uzależnień była skuteczna musi uwzględniać promowanie i porządkowanie bogactwa pragnień i aspiracji. Konieczna jest zatem pomoc dorosłych. Zadaniem odpowiedzialnego wychowawcy jest pomoc wychowankom w budowaniu pozytywnych więzi z Bogiem, z samym sobą, i z bliźnimi, gdyż tego typu więzi okazują się najskuteczniejszą ochroną przed uzależnieniami.

ks. dr M. Dziewięcki

Wstęp

Program profilaktyczny jest skierowany do uczniów, rodziców i nauczycieli, a także innych pracowników szkoły. Profilaktyka jest procesem wspierania młodego człowieka w radzeniu sobie z trudnościami, zagrażającymi jego rozwojowi oraz ma na celu eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu, a także promowanie zdrowego stylu życia i zapobieganie zachowaniom ryzykownym młodych ludzi. W programie przedstawiono działania mające na celu zapobieganie negatywnym zachowaniom, a promujące zachowania pozytywne. Głównym celem programu jest to, aby młodzież była świadoma zagrożeń i konsekwencji, z jakimi może spotkać się w szkole i poza nią, potrafiła dokonywać prawidłowych wyborów i radzić sobie w różnych trudnych sytuacjach. Planujemy wyposażać uczniów w wiedzę i umiejętności z zakresu przystosowania do życia społecznego, profilaktyki uzależnień, umiejętności efektywnego uczenia się, promocji kultury osobistej i zdrowia. Profilaktyka jest procesem długofalowym i musi podlegać ewaluacji, dlatego przebieg realizacji zaplanowanych zadań będzie systematycznie monitorowany.

Diagnoza zagrożeń

1. Informacje uzyskane od wychowawców klas na temat problemów wychowawczych w danej klasie.
2. Przeprowadzenie ankiet wśród uczniów, rodziców.
3. Rozmowy z rodzicami, zarówno indywidualnie jak i zbiorowe podczas wywiadówek.
4. Analiza sytuacji rodzinnej i środowiskowej uczniów.
5. Wnioski z prac Rady Pedagogicznej.

Cele programu

- promowanie zdrowia i zdrowego stylu życia,
- kształtowanie odpowiedzialności i postawy asertywnej,
- uświadomienie konsekwencji używania środków psychoaktywnych,
- stworzenie alternatyw dla nadużywania alkoholu, narkotyków i innych zachowań ryzykownych,
- uwrażliwienie na realizację w życiu wartości: miłość, prawda, wolność,
- wspieranie dobrych relacji rodzinnych,
- budowanie poczucia więzi z klasą i szkołą,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, presją, nadmiarem obowiązków przy jednoczesnym zachowaniu równowagi psychicznej,
- rozwijanie samorządności wśród społeczności uczniowskiej,
- aktywizowanie uczniów do działalności prospołecznej,

Cel główny: Zapobieganie przemocy i agresji				
L.p.	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
1.	Analiza sytuacji wychowawczej szkoły	- diagnoza środowiska rodzinnego i rówieśniczego uczniów	wychowawcy, pedagog	na bieżąco
		- rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami stała kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów na wszystkich zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.	wychowawcy pedagog dyrektor	na bieżąco
		- ankiety dla klas pierwszych	pedagog	IX/X
		- analiza dokumentacji	pedagog	na bieżąco
		- rozmowy z wychowawcami i dyrekcją	pedagog	na bieżąco
2.	Szybka interwencja w przypadku zaistnienia zjawiska	- komisje dyscyplinujące,	dyrektor, wychowawcy, pedagog	wg potrzeb
		- współpraca z rodzicami uczniów,	wychowawca pedagog dyrektor	na bieżąco
		- monitoring w newralgicznych miejscach,	dyrekcja	na bieżąco
		- dyżury nauczycieli podczas przerw,	nauczyciele	na bieżąco
		- współpraca pomiędzy wszystkimi pracownikami szkoły,	nauczyciele i inni pracownicy	na bieżąco
		- współpraca z sądem, kuratorami, policją,	pedagog	na bieżąco
3.	Integracja zespołu klasowego.	- zajęcia integracyjne dla klas pierwszych	wychowawca, pedagog	wrzesień
		- wycieczki klasowe,	wychowawca	wg planu pracy
4.	Budowanie więzi międzyludzkich	- adaptacja w nowym środowisku szkolnym,	wychowawca, pedagog	IX
		- integracja środowiska uczniowskiego w klasach i w szkole (imprezy okolicznościowe, wycieczki)	pedagog, wychowawca	wg planu pracy
		- zapobieganie sytuacji zagrożeń między uczniami	pedagog	na bieżąco
		- organizowanie konkursów	wychowawca, nauczyciele, pedagog	na bieżąco
		- pomoc uczniom z trudnościami wychowawczymi	pedagog	na bieżąco
		- pomoc uczniom z trudnościami w nauce	nauczyciele, pedagog	na bieżąco

5.	Umiejętność radzenia sobie z napięciem pojawiającym się w sytuacjach trudnych	- zaproszenie na zajęcia specjalistów zajmujących się problemem przemocy, współpraca z policją	pedagog	
		- lekcje wychowawcze dotyczące agresji, zachowań agresywnych, chronienia siebie w sytuacjach nacisku grupowego	pedagog	wg potrzeb
		- rozmowy indywidualne,	pedagog, wychowawca	na bieżąco
		- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną	pedagog	na bieżąco
6.	Jasne sformułowanie zasad zachowania i współżycia społeczności uczniowskiej.	- zapoznanie ze Statutem Szkoły,	wychowawca	IX
		- zapoznanie z regulaminami,	wychowawca,	IX
		- lekcje wychowawcze dotyczące praw człowieka - na prośbę wychowawcy	pedagog	wg potrzeb
		- rozmowy indywidualne,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
7.	Umożliwienie uczniom ciekawych form spędzania czasu wolnego.	- zajęcia pozalekcyjne,	nauczyciele	na bieżąco
		- koła zainteresowań,	nauczyciele	na bieżąco
		- akcje szkolne,	nauczyciele, pedagog	wg harmonogramu
		- konkursy,	nauczyciele, pedagog	wg harmonogramu

Cel główny: Profilaktyka uzależnień				
L.p.	Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
1.	Dostarczanie wiadomości o mechanizmach powstawania uzależnień	- pogadanki na lekcjach wychowawczych, zajęcia profilaktyczne zorganizowane przy współpracy z policją	wychowawcy, pedagog	na bieżąco
		- wykład informacyjny dla rodziców,	pedagog	podczas wywiadówek
		- podanie rodzicom telefonów i adresów poradni, w których mogliby szukać fachowej pomocy,	pedagog	podczas wywiadówek
		- zajęcia warsztatowe dla młodzieży,	pedagog	na bieżąco
		- dostęp do ulotek, broszur, pozycji książkowych, filmów edukacyjnych,	pedagog, biblioteka	na bieżąco
2.	Wzmacnianie umiejętności	- lekcje wychowawcze na temat asertywności na prośbę wychowawców,	pedagog	wg potrzeb

	asertywnego zachowania.	- rozmowy indywidualne,	pedagog, wychowawca	na bieżąco
5.	Jasne sformułowanie zasad zachowania w szkole.	- zapoznanie ze Statutem Szkoły,	wychowawca,	IX
		- zapoznanie z regulaminami,	wychowawca	IX
		- lekcje wychowawcze na temat zasad zachowania, na prośbę wychowawców,	pedagog	wg potrzeb
		- rozmowy indywidualne,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
6.	Wzmacnianie poczucia własnej wartości	- lekcje wychowawcze dotyczące poczucia własnej wartości - na prośbę wychowawców,	pedagog	wg potrzeb
		- rozmowy indywidualne,	pedagog	na bieżąco
7.	Propagowanie zdrowego stylu życia.	- zajęcia sportowe,	nauczyciele w-fu	na bieżąco
		- organizacja Dnia walki z HIV/AIDS	pedagog	XII
8.	Zorganizowanie młodzieży czasu wolnego.	- koła zainteresowań,	nauczyciele	na bieżąco
		- zajęcia pozalekcyjne,	nauczyciele	na bieżąco
		- konkursy i akcje szkolne,	nauczyciele samorząd szkolny, odpowiedzialne klasy	wg harmonogramu

Cel główny: Zwiększenie efektów kształcenia				
L.p.	Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
1.	Pomoc uczniom mającym problemy w nauce.	- wyodrębnienie uczniów z opiniami i orzeczeniami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz kierowanie uczniów na badania specjalistyczne	pedagog	na bieżąco
		- możliwość skorzystania z konsultacji, zorganizowanie samopomocy koleżeńskiej	pedagog	na bieżąco
		- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,	pedagog	na bieżąco
		- ścisła współpraca z rodzicami,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
2.	Promocja uczniów zdolnych.	- indywidualna praca z uczniami wyróżniającymi się w nauce,	nauczyciele, pedagog	na bieżąco
		- udział w konkursach i olimpiadach na terenie szkoły i poza nią,	nauczyciele	na bieżąco

		- koła zainteresowań,	nauczyciele	na bieżąco
		- prezentacja osiągnięć uczniów,	nauczyciele	na bieżąco
3.	Ograniczenie rozmiarów absencji.	- zaostrenie zasad rozliczania ilości godzin nieusprawiedliwionych,	wychowawcy, dyrekcja	na bieżąco
		- współpraca z rodzicami,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
		- komisje dyscyplinujące	dyrektor, wychowawca, pedagog	wg potrzeb
		- rozmowy indywidualne,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
		- systematyczna kontrola frekwencji uczniów,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
4.	Podnoszenie motywacji do nauki.	- lekcje wychowawcze dotyczące skutecznych metod uczenia się, przyszłości, pracy	pedagog	na bieżąco
		- rozmowy indywidualne,	pedagog, wychowawca	na bieżąco
		- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,	pedagog	na bieżąco
		- nagradzanie uczniów za osiągnięcia i umiejętności,	nauczyciele	na bieżąco
		- organizacja konkursów przedmiotowych,	nauczyciele	wg harmonogramu
5.	Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie profilaktyki	- stosowanie metod aktywizujących,	nauczyciele	na bieżąco
		- podnoszenie kwalifikacji zawodowych w zakresie profilaktyki,	nauczyciele	na bieżąco
		- awanse nauczycieli,	nauczyciele	na bieżąco
		- udział w kursach doskonalących z zakresu profilaktyki,	nauczyciele	na bieżąco

Cel główny: Podnoszenie kultury osobistej uczniów				
L.p.	Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
1.	Respektowanie norm poprawnego zachowania	- komisje dyscyplinujące,	dyrektor, wychowawca, pedagog	wg potrzeb
		- rozmowy indywidualne,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
		- podpisanie kontraktu,	pedagog	wg potrzeb

2.	Dbałość o kulturę słowa.	- konsekwentne zwracanie uwagi na stosowanie wyrazów niecenzuralnych,	nauczyciele	na bieżąco
		- poszerzanie kompetencji językowych,	nauczyciele poloniści	na bieżąco
		- rozmowy indywidualne,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
		- pogadanki, lekcje wychowawcze	wychowawca, pedagog	na bieżąco
3.	Dbałość o wygląd i stosowny ubiór.	- konsekwentne zwracanie uwagi na niewłaściwy strój ucznia,	nauczyciele	na bieżąco
		- lekcje wychowawcze poświęcone higienie osobistej ucznia	wychowawca pedagog	na bieżąco
		- rozmowy indywidualne,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
		- pogadanki, lekcje wychowawcze	wychowawca, pedagog,	na bieżąco
4.	Poszanowanie mienia szkoły.	- surowe kary za dewastacje,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
		- monitoring	dyrekcja	na bieżąco
		- lekcje wychowawcze dotyczące poszanowania cudzego mienia	wychowawca, pedagog	na bieżąco
		- rozmowy indywidualne	pedagog	na bieżąco
		- szkolny konkurs czystości	pedagog	na bieżąco
Cel główny: Rozwijanie samorządności uczniowskiej				
L.p.	Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
1.	Ukształtowanie wszechstronnie rozwiniętej osobowości	- wyposażenie młodzieży w wiedzę o otaczającym ją świecie, życiu i zjawiskach zachodzących w społeczeństwie	wychowawca, pedagog, nauczyciele	na bieżąco
		- rozmowy indywidualne,	wychowawca, pedagog	na bieżąco
		- kształtowanie pożądanych cech osobowości (pracowitość, obowiązkowość, odpowiedzialność, uprzejmość itp)	pedagog	na bieżąco
2.	Działalność Samorządu Szkolnego	- kampania wyborcza	pedagog	na bieżąco
		- regularne zebrania Samorządu	pedagog	na bieżąco
		- organizacja imprez szkolnych (m. In. Dzień Chłopaka, Święto KEN, Andrzejki,	nauczyciele,	na bieżąco

		Mikołajki, Walentynki, Dzień Kobiet, Dyskoteki szkolne)	pedagog	
		- wspieranie i koordynowanie inicjatyw na rzecz społeczności uczniowskiej	pedagog pedagog	na bieżąco
3.	Działalność grupy wolontariuszy	- organizowanie akcji na rzecz Schroniska dla Zwierząt, Domu Dziecka - zorganizowanie samopomocy koleżeńskiej w nauce - współpraca z Centrum Wolontariatu w Niepołomicach (chętni uczniowie)	pedagog	na bieżąco
Cel główny: Akcja informacyjna				
L.p.	Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
1.	Przekazanie uczniom informacji na temat Telefonu Zaufania 116 111	- lekcje wychowawcze na temat działania Telefonu Zaufania	pedagog	IX/X
		- wywieszenie plakatów informujących o Telefonie Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 w widocznych miejscach w szkole	pedagog	IX/X
		- dystrybucja wśród uczniów ulotek z informacją o telefonie	pedagog	IX/X
2.	Stop dopalaczom! podjęcie działań informujących o zagrożeniach wynikających z dostępności "dopalaczy"	- lekcje wychowawcze	wychowawcy	X. 2010
		- rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami - współpraca z Policją - spotkanie z rodzicami	pedagog	na bieżąco wg potrzeb X/XI.2010

IV. Przewidywane efekty

1. Uczniowie radzą sobie w sytuacji przemocy, stresu i zagrożenia, wiedzą do kogo mogą zwrócić się o pomoc.
2. Szkoła jest uważana za bezpieczną, w opinii uczniów i rodziców.
3. Uczniowie znają konsekwencje zażywania narkotyków, picia alkoholu i wpływu używek na własne zdrowie oraz znają konsekwencje innych uzależnień.
4. Nauczyciele i rodzice wyposażeni są w wiedzę z zakresu profilaktyki uzależnień.
5. Wypracowane są lepsze relacje uczeń- nauczyciel- rodzic.
6. Uczniowie potrafią zachowywać się asertywnie, i tolerancyjnie..
7. Liczba uczniów wagarujących jest znacznie mniejsza.
8. Uczniowie osiągają coraz lepsze wyniki w nauce.
9. Uczniowie i rodzice korzystają ze wsparcia pedagoga szkolnego oraz profesjonalnych instytucji.
10. Zasady współżycia są przestrzegane.
11. Uczniowie dbają o właściwy wygląd, stosowny ubiór, nie używają wulgaryzmów.
12. Mienie szkoły nie jest dewastowane.
13. Uczniowie dbają o interes społeczności uczniowskiej i szkolnej.
14. Uczniowie potrafią w sposób racjonalny organizować czas wolny.
15. Uczeń stara się być dobrym kolegą, umie nawiązywać więzi z rówieśnikami, potrafi rozwiązywać konflikty bez agresji, radzi sobie z porażkami i niepowodzeniami, posiada swój własny punkt widzenia i potrafi go bronić, przejawia troskę o innych, jest aktywny, kreatywny, śmiało wyraża swoje myśli, swobodnie wypowiada się na tematy dotyczące najbliższej społeczności.

V. Ewaluacja programu

Skuteczność programu profilaktycznego, obok bieżącego monitorowania oraz samooceny osób zaangażowanych w jego realizację, oceniana będzie w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej- podsumowującej pracę w pierwszym i drugim semestrze oraz na spotkaniach szkolnego zespołu wychowawczego. Informacje niezbędne do ewaluacji będą uzyskiwane za pomocą takich narzędzi, jak:

- bezpośrednie rozmowy z uczniami i rodzicami, wywiady, dyskusje, kwestionariusze,
- obserwacje uczniów – prowadzenie dokumentacji przez wychowawców klas, nauczycieli i pedagoga
- hospitacje,
- ankiety przeprowadzane wśród uczniów,
- informacje zwrotne
- analiza dokumentów istniejących w szkole (notatki, protokoły, plany pracy, sprawozdania),
- rozmowy z nauczycielami,
- spotkania zespołu wychowawczego - wymiana uwag, spostrzeżeń z zakresu działań profilaktycznych,

Uzyskane wyniki czyli fakty wynikające z ewaluacji posłużą do analizy przeprowadzonych działań – ich skuteczności, interpretacji wyników, słabych i mocnych stron, możliwości i zagrożeń na przyszłość, oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian. Na podstawie wyników i wniosków opracowane zostaną zalecenia – propozycje do przyszłych działań, rodzaju i kierunku zmian.

VI. Autor programu profilaktyki

Pedagog szkolny – mgr Ewelina Matyja

